

LEDARE

Ledare: Efter FN-fiaskot

PUBLICERAD 2009-12-31

UTVALD LÄSNING I DIN MEJLBOX

Skaffa nyhetsbrev

DN:s chefredaktör Peter Wolodarski väljer ut veckans mest läsvärda artiklar.

Med Köpenhamnskonferensen över vore det väl om vi lät den pågående "vargavintern" över Europa och Nordamerika kyla känslorna. Det finns ett behov, och borde finnas ett utrymme, för att reflektera på nytt över klimatfrågorna. I minst tre avseenden behövs en omstart:

Vetenskapen. Det gäng som har bildat kärnan i FN:s klimatpanel, IPCC, har agerat på ett sätt som är vetenskapligt fullständigt oacceptabelt. Forskarna i fråga har manipulerat data för att få dem att stämma med deras aktivistiska övertygelse, "to hide the decline" (i temperatur) som det heter i ett av de beryktade mejlen. De har hellre förstört grunddata än överlämnat dem till det övriga forskarsamhället. Högkvalificerade forskare som den svenske professorn Wibjörn Karlén, expert på temperaturförändringar i arktiska områden, har nekats tillgång till klimatpanelens data för att kunna jämföra med sina egna. FN-gänget har systematiskt sökt hindra att vetenskapliga tidskrifter publicerar manus från forskare med andra data eller slutsatser. En forskare i nätverket tog på sig uppgiften att rensa Wikipedia från allt som kunde störa beskrivningen av en unik och katastrofal uppvärmning av jorden. Bland annat uttraderade han medeltidens värmeperiod från historien.

IPCC- kretsen har brutit mot fundamentala regler för vetenskaplig prövning och diskussion och bör ha förverkat allt förtroende i forskarsamhället. Med sitt nit att låta aktivismen gå före vetenskapen har den gjort stor skada även för FN. Dess fanatism behöver nu ersättas av en öppen vetenskaplig diskussion. Sedan 1979 finns det objektiva satellitdata av temperaturen i den lägre atmosfären, data som är oberoende av var mätstationer råkat placeras. De visar en ökning av jordens medeltemperatur med 0,14 grader C per årtionde – något mer i norr, mindre vid ekvatorn.

Nästa fråga gäller kombinationen av orsaker. Kring detta behöver forskarsamhället mötas till öppet och kritiskt samtal. De kommande tio åren blir mycket viktiga att följa, givet att vi nu har låg solaktivitet och sedan ett par år ändrade Stillaohavsströmmar. Får vi rentav fallande temperatur på jorden eller tvärtom en logaritmisk uppgång kopplad till förstärkningsmekanismer? Svaret på den frågan ges inte av politiskt tyckande, utan av data och forskning. En sak är klar: de

klimatmodeller som har presenterats av aktivisterna i FN stämmer inte.

Programmet. Som dansken Björn Lomberg och andra har visat är extra miljarder som sätts in på forskning och utveckling en flerdubbelt bättre investering än miljarder av subventioner till ofärdiga och ineffektiva ”energialternativ”. En helt ny generation av kärnkraftverk, vätgasbilar och elbilar med hjälp av helt ny batteriteknik, teknik för ”rent kol” – genombrott på dessa områden skulle ge verkliga framsteg utan svåra ekonomiska uppgifter. Ett fokus bör ligga på kraftverk – helt enkelt för att de utgör stora, koncentrerade enheter där program för kärnkraft och ”rent kol” får en betydande effekt i volym utsläpp. En gigantisk ökning av ”klimatbistånd” till Afrika etc är däremot helt fel väg att gå. FN-fond för bistånd till Afrika leder mest till korruption – både inom FN och i mottagarländerna. Det finns inget reellt politiskt stöd i västvärlden för radikalt ökat bistånd, varför ”klimatbistånd” mest skulle komma att ersätta sådant som stöd till barns hälsa och lägre födelsetal.

Processen. FN-spåret är kört i och med Köpenhamnsfiaskot. Framsteg kan inte nås med den här metoden. Med ”framsteg” menar jag meningsfulla åtgärder för att minska världens beroende av fossila bränslen samt mänskliga utsläpp i atmosfären, något man kan vara för även om man misstror FN:s klimatpanel. Många talar nu om uppgörelser mellan block av länder (EU, USA, Kina, Indien) som ett alternativ. Men det finns anledning att pröva hela ansatsen på ett djupare plan. Utan Kyotoprotokoll har USA de senaste tio åren gjort lika mycket som Europa med Kyotoprotokoll. Varför? Därför att USA har haft innovationskraften från teknologisk utveckling och motivet att göra sig mindre beroende av importerad olja från skurkstater.

Dagens process bygger på att obehag ska fördelas mellan länder. Ett alternativt paradigm skulle kunna vara att en ädel tävlan inleds om vilket samhälle som är mest innovativt i fråga om att utveckla och introducera ny energiteknik – framtidens bilar, batterier, kärnkraftverk, naturgas och metoder för ”rent kol”. Thomas L Friedman skriver om dessa två motsatta ansatser i The New York Times (20/12 -09).

En tävlan byggd på vem som utvecklar bäst forskning och utveckling, det främsta innovationssystemet samt den mest dynamiska ekonomin för omvandling skulle kunna åstadkomma det som ett trögt och korrupt FN-system inte förmår (se också min kolumn i DN den 16 juli 2009 om detta frivilligspår efter en havererad Köpenhamnskonferens).

”Vem vinner?” är en mer appellerande fråga än ”Vem tar på sig störst börda?”.

TEXT

Hans Bergström

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt